

گزیده‌هایی از بیانات حضرت آقا حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه)

سلسله درسهای عرفانی

درباره‌ی: دوستی، اصل حیات و زندگی، انتخاب خیر و شر / سلط بر خود / گاندی، مرتاضان هندی / شهادت و پیروزی طلبی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ضرب المثلی می‌گوید: سه چیز هر چه کهنه‌تر باشد بهتر است، ارزشش بیشتر می‌شود و سه چیز است که تازه‌اش به درد می‌خورد، البته مفصل‌تر است، آنها دیگر ش نظرم نیست ولی خلاصه اینکه از چیزهایی که قدیمی‌ترش با ارزش است، دوستی است. حالا چطور دوستی مورد نظر است؟ یک وقت هست شما در محله‌ای منزل دارید، همه‌ی چیزها را از بقال محل می‌خرید و با او آشنا هستید، در واقع دوست هستید ولی از این محله که رفته‌ید، او از یادتان می‌رود، او هم یادش می‌رود. پس این، آن دوستی نیست ولی مثال نوع دیگر ش آن است که سفر آخر که با خانواده به حج تمتع مشرف شدم، از دوستان خدا حافظی می‌کرم، دوستی نامه‌ای نوشتم و من را به دوست دیگری معرفی کرد. او در سفارت کارمند بود که من رفتم کاغذ را همان اویل ورود دادم، بعد خلاصه او چون کارمند سفارت بود، از کارت‌های دعوت برای مراسم گلاب‌شویی خانه که چندتایی برای سفارت می‌فرستند، یکی هم برای من فرستاد و آن روز مشخص خودش هم آمد رفتم. من نه آن کسی که به خیر، من را معرفی کرد و نه این شخصی که این کار خیر را کرد، هیچکدام را فراموش نمی‌کنم. من که می‌گویم، برای اینکه مثالی زده باشم و شما مطمئن باشید و حال آنکه خیلی دلم می‌خواهد که مثال‌هایی از زندگی دیگران بگیرم و نمی‌خواهم از خودم اسمی باشد. پس اساس چیزی که کهنه نمی‌شود آن اساس اگر باشد در هر چیزی هست و دوستی چون یک نحوه‌ی جذب است جنس خود را به خود جذب می‌کند:

ذره‌ذره کاندرین ارض و سماست جنس خود را همچو کاه و کهرباست اساس جهان هم بر همین جذب و جاذبه است. بنابراین وقتی مبنای دوستی از این نوع باشد، از جنبه‌ای باشد که همجنسی، همجنس خود را پیدا کرده و جذب کرده، این می‌چسبد و دیگر جدا نمی‌شود ولی اگر غیر از آن باشد، اینطور نیست. چون گنجایش ذهن بشر چنان است که چیزی فراموش نمی‌شود، غیر از مواردی که مثلاً بیماری آزاریم است یا بیماری‌های دیگر که خاطرات را فراموش می‌کند، برای اینکه اینطور خاطرات که به انس ارتباط دارد، از نوع هم است. زمان در آن اثر دارد، برای اینکه هر چه بیشتر زمان باشد، این اتصال و چسبندگی بیشتر می‌شود. اما اگر مراد از دوستی، آشنایی بود، همه‌ی بشرها همه آشنا هستند. فرض کنید شما به یک کشور دوردستی می‌روید که هیچ اطلاعاتی از آن ندارید هر که را می‌بینید یک انسان است، با او صحبت می‌کنید ولی بعداً فراموش می‌شود.

اساس و اصل زندگی، محبت است و خیر. یک بحثی هست که آیا اصل حیات، اصل زندگی، بر خیر است یا بر شر؟ یعنی اصل بر این است که آیا هر کاری خیر است و یا شر؟ بعضی‌ها می‌گویند چون خداوند خودش شیطان را در روز اول قدرت داد و از صفات ملائکه جدایش کرد، یعنی به او استقلال داد، در این صورت

گفت سیستم بر قش خراب است، سیستم بر قش را بررسی کردند، باز هم دیدند راه نمی‌افتد همینطور هر کاری کردند، مثلاً یک ساعت، دو ساعت گذشت نتوانستند، به او گفتند آقا بیخود آن مرتاض را پیاده کردی و برخلاف قانون رفتار کردی حالا برو از او خواهش کن بباید سوار بشود، او رفت و بالاخره با خواهش (میل هم) نداشت چون انگلیسی‌ها خیلی مغور به خودشان هستند) بالاخره آمد سوار شد، سوار که شد، ترن به راه افتاد.

موقّیت اینطور اشخاص [مانند گاندی] از این بود که این مسأله را فهمیدند که تسلط بر خودشان به آنها شخصیت می‌دهد. البته هر کسی، هم اشخاص غیرمسلمان و هم اشخاص عادی می‌توانند، این تسلط را تا حدی پیدا کنند ولی در این تسلط، چه کسی با آنها ممکن است شریک بشود؟ یا خودشان به تنها یک بر خود مسلط هستند که در این صورت قدرتشان آن اندازه نیست که بر جهان مسلط بشوند. اگر شیطان و یا اینها رفیق بشوند که دیگر مال آنها می‌شود. این است که این مسلط شدن برخود، هم می‌شود گفت هدف ما است و هم می‌شود گفت وسیله‌ی رسیدن به هدف است. همین فرمایشی که گفته‌اند به‌اضافه‌ی فرمایشات دیگری که هست کسی اگر درباره‌اش فکر کند می‌گوید که بالاترین دشمن من همین نفسی است که در درون من هست. اما ره با الف یعنی امرکننده، البته اصل آن آغازه بالشوء است یعنی امر می‌کند به بدی. این است که به آن نفس امّاره می‌گویند. به هر اندازه بر این نفس امّاره مسلط بشویم به خداوند نزدیک‌تر می‌شویم. اینکه گفته بود بر خود مسلط بشوم یعنی بر نفس امّاره. ما هم باید این سعی را بکنیم البته گاهی هم این نفس مسلط می‌شود. ما مقاومت می‌کنیم و این مقاومت موجب ضعف ما می‌شود یعنی خسته می‌شویم، ناراحت می‌شویم. آن خستگی عیب ندارد. آن خستگی خوب است چون باید سعی کنیم که بر این نفسمان، نفس امّاره‌مان، مسلط باشیم.

در دنیا همه‌ی کسانی که، اشخاصی که پیروزی به دست آورده‌یک مقداری بر نفس امّاره مسلط شدند یعنی چیزی را که ظاهرًا و همه می‌گویند تلغی است اینها آن تلحی را به امید شیرینی‌های بالاتر قبول می‌کنند و دنبالش می‌روند. فرض کنید هیچ انسانی از کشته شدن که خوش نمی‌آید اگر دستش زخم بشود کلی داد و فریاد می‌کند، چه برسد به اینکه کسی بخواهد بکشد. پس چرا اینها بی که شهید می‌شوند (البته شهید واقعی) می‌روند دنبال شهادت که حالا تبلیغات غلطی می‌کنند که «شهادت طلب و...» هستند، حال آنکه این شهادت طلبی نیست. پیروزی را باید طلبید. اگر پیروز نشدی شهید می‌شوی، این تلحی را که جانشان را از دست بدھند به این امید تلقی می‌کنند که شیرینی‌های بالاتری به دستشان خواهد آمد. بنابراین،

می‌شود گفت اصل این است ولی باز از همین طریق چون خداوند به همه دستور داد در مقابل انسان سجده کنید و آن کسی که سجده نکرد، او را مطرود قرار داد، بنابراین اصل مورد نظر خداوند بر خیر است. به هرجهت، حالا این بحث فلسفی است ما هم بین این خیر و شر گرفتاریم. یکی دستمن را از این طرف می‌کشد، یکی دستمن را از آن طرف می‌کشد. همانطوری که در عالم خارج، در عالمی که جز انسان هست، یعنی خداوند مستقیماً حکومت می‌کند، خداوند هر چه بخواهد، خودش این را برمی‌دارد می‌گذارد آنجا، آن را می‌گذارد اینجا. در این موارد ما هم همینطوریم. خیر ما را می‌کشاند، شر هم می‌کشاند. این وسط یک نیروی الهی باید ما را بگذارد اینجا یا آن نیروی الهی طردمن کند. چون خدا، انسان را خلیفه‌ی خودش قرار داده، این وظیفه را هم به خود انسان سپرده. یعنی خودت انسان! باید فکر کنی، قدرت نشان بدھی یا این را انتخاب کنی یا آن را. این کاری است که در عالم طبیعت، خود خداوند مستقیم عمل می‌کند ولی در روابط انسان‌ها خداوند به خود انسان این اختیار را داده. ان شاء الله به ما قدرت بدھد که همه، راه خیر را انتخاب کنیم. (برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح پنج شنبه ۱۳۹۱/۴/۸)

در مورد گاندی و قضیه‌ی مالیات نمک به‌هرجهت همه فهمیدند (خود هندی‌ها هم فهمیدند) که حرف حق لازم نیست فقط شمشیر دنبالش باشد. حرف حق بر شمشیر هم پیروز می‌شود. یعنی همینی که الان ما شعارض را می‌دهیم ولی خودش را نمی‌فهمیم. انگلیسی‌ها هم فهمیدند که با این مردم و با این نوع مرتاضان و اشخاصی مثل گاندی نمی‌توانند درافتند. فرماندار گفت که گاندی را بیاورید من ببینم این کیست که حرفش ما را متزلزل می‌کند. گاندی را آوردن با همان وضع ضعیفی که داشت. فرماندار نگاه کرد دید یک آدم استخوانی، بی‌لباس، همینطوری آمده، گفت: تو گاندی هستی؟ گفت: بله. من گاندی هستم. فرماندار پرسید که همین تو می‌خواهی بر انگلستان مسلط بشوی؟ گاندی گفت: نه! چه کسی گفته؟ من می‌خواهم بر دنیا مسلط بشوم و برای اینکه بر دنیا مسلط بشوم بر نفس خودم باید مسلط بشوم و به هر اندازه در این راه توفیق پیدا کردم انگلستان که سهل است بر دنیا مسلط خواهم شد.

در هندوستان اداره‌ی راه آهن برای مرتاض‌ها بليط را مجانی کرده بود طوری که هر جا می‌خواستند می‌رفتند. می‌گويند يك مرتبه مأمور کتولی که بليط می‌گیرد آمد بليط همه را گرفت يك مرتاضی که آنجا بود بليط نداشت. به او گفتند: آقا اینها معاف هستند. گفت: من نمی‌فهمم باید بليط بدهد، پیاده‌اش کرد. این آقا هم پیاده رفت به قولی توی سینه‌کش آفتاب چهارزانو نشست و به خودش مشغول شد، مسئول راه آهن اجازه داد که قطار راه نمی‌افتد. دیدند راه نمی‌شود. چندین مخصوص رفتند نگاه کردند، یکی

بند پنج از بانیهای میلاد مبارک شمس و قمر	حضرت آقا حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیها)
(حضرت آقا) حضرت مرتضی و امام صادق ع	یادآوری قضتی از بانیهای
تاریخ: ۱۷ ربیع الاول ۱۴۳۳ قمری	۱۱۲
مطابق ۱۱/۲۱/۱۳۹۰	

در مجالس فقری همواره باید مجالس بانوان از آقایان جدا باشد و برای تمام مدت مجلس، رعایت حجاب شرعی از ناحیه‌ی بانوان معمول گردد و این مسأله
حجاب شرعی فقط برای مجالس عمومی نیست بلکه در هر حال باید در مجالسی که به نام فقری است رعایت شود، حتی اگر همه اعضا یک خانواده باشند. توصیه شده است که در شب‌های جمعه و دوشنبه که به یاد خدا دور هم می‌نشینید، فرض کنید که به هم محروم و محارم یکدیگر نیستند، بلکه آقایان از خانم‌ها جدا نشینند و در تمام مدت مجلس رعایت حجاب شرعی را بنمایند و هر نظر و عملی که با این دستور صریح منافات داشته باشد مورد قبول نخواهد بود و همچنین لازم است که پس از اتمام مجلس کلیه‌ی فرقا حرکت نموده و قبل یا بعد از جلسه‌ی فقری نباید هیچ‌گونه مجلس دیگری در محل تشکیل شود.

این مبارزه‌ی درونی همیشه در همه‌ی انسان‌ها هست و در مورد بعضی‌ها که کمک الهی باشد شاید بطور طولانی‌تر، مستمرت بر این امر موفق بشوند. پیغمبر هم که فرمود: شیطانی آسلم یدی، شیطان من تسليم دست من شد، آخر شیطان که خدا بیرونش کرد برای این بود که تسليم خدا نشد، حال چطور تسليم دست پیغمبر شد؟ این همان جنگ آعدی عدوی نقش است که گفته‌اند بالاترین دشمنت این نفست است که در تو است و او بر آن نفس مسلط شد. بنابراین، این مبارزه‌ی دائمی را باید داشت. باید دنبالش برود، اگر خودش مبارزه را ترک کند، این مثل فرار از جنگ است. باید ادامه بدهد همیشه هم پیروز خواهد شد. (برگرفته از گفتارهای

عرفانی، صبح شنبه ۱۰/۴/۱۳۹۱، جلسه خواهران ایمانی)

مرحوم ابوالحسن خان مصدقی هر چند وقتی خدمت حضرت صالح علیشاه می‌آمد. محل کارش تهران بود، بیدخت می‌آمد و برمی‌گشت. یک روز که من هم نشسته بودم آمد خدمت ایشان. بعد از صفا و احوال پرسی گفت که وقتی می‌آیم خیلی‌ها به من مطالبی می‌گویند که باید خدمتتان بگوییم ولی وقتی می‌آیم اینجا یادم می‌رود. فرمودند که همان بهتر که همه چیز را فراموش کنید. نظری همین را من یکبار به ایشان گفتم، حالا این قبل از این جریان بود یا بعد یادم نمی‌آید. به‌حال، آمدم خدمت ایشان، گفتم خیلی‌ها توسط من سلام می‌رسانند که من اسمای آنها را یادم می‌رود. فرمودند: آنها همان روزی که به تو می‌گویند، به من می‌رسد. البته جواب در حدود درک مخاطب است.

یک شعر مولوی که یادم آمد برایتان بخوانم:

ای گروه مؤمنان شادی کنید همچو سرو و سوسن آزادی کنید

کیست مولا آنکه آزادت کند بند رقیقت زپایت وا کند

رقیقت یعنی بندگی. برای اینکه هر بشری یک بند یعنی سلسله‌ی ارتباط دارد و آن این است که این بشر از یک پدر و مادری زاییده شده. این پدر و مادر از پدر و مادری و همینطور الی آخر و همه از خلقت خداوند است. سر نخ این سلسله به دست خداست چون یک دلبستگی و بند (از لحاظ اتصال) هر بشری دارد، همان را اگر بتواند صیقلی بدهد، تمیز کند، کافی است، دیگر هیچ رقیقت دیگری نپذیرد. حالا نمی‌دانم این حرف امروز به دردتان می‌خورد؟ در گناباد می‌گویند کله‌فریاد، این چوبان‌ها که از خودشان شعری درمی‌آورند یا چیزی می‌گویند و فریاد می‌زنند، در زندگی‌شان لحظاتی هست که فقط خودشان هستند و خدا، هیچ چیز دیگر را نمی‌بینند، در آن لحظات کله‌فریاد می‌زنند. (برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح جمعه ۲۳/۴/۱۳۹۱)

بيانات حضرت آقا حاج دکتر نورعلی تابانده (جذوب علیشاه) شامل جزوایت‌گفتارهای عرفانی / شرح رساله شریف پندصلاح / شرح فرمایش حضرت سجاد علی (شرح رساله حقوق) / شرح فرمایش حضرت صادق علی (تفسیر صباح الشریعه و مفاتیح الحقیقت) / جزوایت موضوعی (اتخاره، خانواده، حقوق ایل و عشیره، فضیلتات بازیده‌هایی از بیانات) / مکاتب عرفانی (مجموعه پاپخ بر نامه) / مجموعه دستورالعمل هاویانیه / شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم اگفت و کوهای عرفانی (مجموعه مصاجبه) تشریش شده است.

جهت سفارش و دریافت جزوایت‌گفتارهای شاره تلفن ۰۹۱۲۵۸۳۸۲۴۲ و یا سایت WWW.JOZVEH121.COM اقدام فرمایید.